

LA PRIMERA SORTIDA AL PATI ÉS UN REGAL inesperat, la trobada d'una visió somnolent que m'agafa desprevinguda en una hora de sol baix. Malgrat que els colors estan esmoreïts, puc veure bé el traçat senzill que ordena l'espai: parterres quadrats de terra dura i seca delimitats per passadissos de rajola, i una petita bassa rodona de poca fondària, també enrajolada, amb un pedestal al mig de pedra desgastada per la pluja i el vent. Arran de terra, en un dels parterres, detecto els cercles concèntrics d'un arbre talat. I en un racó del fons del pati, un munt de testos buits, ficats els uns dins dels altres, escantellats, plens de teranyines i pols. Tot el que veig són rastres d'un passat remot que no em produeixen tristesa, perquè per a mi no signifiquen res, no m'aporten cap record.

Se m'acut que, si tinc temps, arreglaré l'espai. Puc mirar de sembrar gespa als parterres, i regar-la quan sigui necessari. També puc mirar d'omplir els testos de terra i fer-hi créixer espígol i menta, o rosers, o altres plantes adients al clima de la ciutat.

El pati es podria anar arreglant, i a poc a poc podria anar agafant un aspecte acollidor. M'imagino tot això i em retornen les frases que he llegit fa una estona en un text que he trobat mentre feia neteja als baixos. Un escrit que m'ha

deixat contrariada. M'ha encomanat l'ombra que desprenien les paraules que hi havia, perdudes en el pou dels anys.

M'ha semblat que era un dietari. Començava parlant del temps: una tarda freda i fosca del dia de Reis. Un vespre de gener esquinçat com els papers de regal. La fi d'unes festes concentrada en el silenci de la sedimentació de la pols màgica i les olors residuals de perfums untuosos. La llum morada del cel que decau com les flames adormides de la llar.

L'autor del dietari no torna a la feina. S'endinsa en un període d'incertesa i deixa enrere un grapat d'anys aixecant-se aviat per ser puntual a l'oficina i repetir els mateixos moviments amb els arxivadors, el bolígraf i el tampó, material per a una funció que ara ha quedat trencada de manera brusca. No se sap per quin motiu. No ho diu.

El record del que he llegit s'esfuma en sentir arribar en Max. Des de la balustrada, veig com surt del vehicle i entra a l'edifici. El blam de la porta coincideix amb l'ocultació del sol rere la casa abandonada del davant, i de seguida el silenci torna a regnar, procurant que la tarda no es desvetlli, permetent que la migdiada prossegueixi i enllaci amb l'endormiscament del vespre.

Travesso el pati i entro a la casa per agafar la bossa. Allí dins hi ha un altre tipus de calma. La pulcritud de les parets i la pau dels espais verges i asèptics. L'olor de química volàtil. L'absència de mobles. La nuesa de les estores de plàstic que en Max ha estès per no tacar el terra. Els ressons de les passes i la llum uniforme dins els cubs.

En Max ja és al vestíbul, esperant-me. Marxo de seguida. Abandono l'espai. Canvio d'escenari i observo la ciutat des de la distància. Un firmament d'estels ordenats en constel·lacions quadriculades. Torres llunyanes i esveltes com monuments sepulcrales. I el meu reflex al vidre de la finestreta. Una cara que observa el paisatge. Una noia

que ha recuperat un escrit en un espai que es refà després d'anys d'abandó.

* * *

L'endemà, a mig matí, tornem a l'edifici per continuar el treball de restauració. Ens estem una estona dalt del terrat, estudiant l'espai per trobar la millor manera de captar l'energia. El sol s'hi posa bé i cap núvol ens destorba. En Max fa càlculs, analitza dades, dibuixa angles i paràboles, i jo em limito a observar la ciutat: els gratacels immensos, alguns a mig construir, dispersos i isolats, estesos fins a fregar les muntanyes. De dia, sense la resplendor interior, els gratacels no desprenen tanta màgia, tenen un aspecte més aviat vulgar.

En Max proposa millorar l'orientació de les plaques solars que vam instal·lar fa pocs dies de manera provisional, i m'informa dels metres quadrats de tela que faran falta per folrar la superfície. Com que estic segura que ha fet els càlculs correctes, li dono el vistiplau.

Mitja hora més tard, tornem cap a baix i fem la comanda del dinar, i al cap de pocs minuts endrapo una amanida. En acabat, surto al pati amb la tassa d'infusió que m'ha preparat en Max, i passejo descalça pels passadissos enrajolats que separen els parterres, remenant la cullereta, fent passes sense rumb.

Avui plegarem aviat. Quan en Max acabi de calcular les dimensions de la cuina, carregarem un parell de tauletes de nit que estan malmeses, i marxarem a empaquetar les meves pertinences.

Són dies estranys. Estic aïllada del món, esperant que vingui un tècnic a posar-me la connexió que em permeti començar a treballar. És qüestió de deixar passar un parell de dies, però l'espera s'està fent llarga, i em fa sentir desprotegida.

L'excés d'improvisació i de temps lliure em causen distraccions, com ara la lectura del dietari. Curiosament, aquesta sensació de buit que pateixo em fa pensar en la situació que descriu el personatge misteriós de l'escrit: la llum del matí el desperta amb suavitat, sense insistència. Li destapa un horitzó ample que ha d'omplir per iniciativa pròpia. S'ha d'imposar un horari, inventar-se una rutina, treballar en alguna cosa. Una activitat. Un projecte. Insinua que té diverses idees al cap, però no ha concretat encara com les durà a terme. Diu que no ve d'un dia, ni d'una setmana.

M'adono que això és una diferència important. No recordo haver arribat mai a aquest nivell d'ociositat. Sempre he anat atrafegada. Aquests dies potser són els més relaxats que recordo haver viscut últimament, i igualment estic pendent de mil coses. En Max va fent feina, no para mai, i jo he d'estar al cas per comprovar-ne els resultats i organitzar noves tasques. Anem avançant segons el calendari previst, però fins que no m'arribi la connexió no podré fer les comandes grosses de mobles i electrodomèstics. Encara s'han de muntar les cuines i els lavabos de les diferents plantes, però en Max diu que ha calculat que en una setmana ho tindrà tot llest. Espero que en qüestió de pocs dies ja ens hi puguem instal·lar, i que el mes vinent puguin venir els primers inquilins a ocupar la resta d'apartaments. Llavors, m'adjudicaran més cases per rehabilitar, però aleshores tot serà més còmode, perquè ja estaré instal·lada i no haurem d'anar amunt i avall.

El pati té moltes possibilitats. Al mur del fons s'hi podria posar una gelosia de fusta per a plantes enfiladisses, i s'hi podria clavar un ganxo per penjar-hi una hamaca. En tardes com aquesta, en què la baixa insolació fa que la temperatura sigui suportable, pot ser relaxant escoltar música o llegir coses que trenquin la monotonia de la feina, com ara aquest dietari que m'explica vivències distants,

irreals, fragments delicats d'imatges a punt de convertir-se en polsim.

* * *

A la cinquena pàgina del dietari són quarts de deu del matí. L'home es dutxa, es vesteix i esmorza amb calma, escoltant la ràdio. De què deuen parlar? No ho concreta. L'escena que descriu té un aire remot: un bol de llet i una torrada amb mantega i mermelada. La veu animada dels locutors. Les parets al seu voltant, guarnides amb lleixes, armariets i dibuixos d'hortalisses. Damunt d'una taula rodona, hi ha un drap i un setrill d'oli amb cirereta surant a dins. I al voltant, una nevera plena d'imants que retenen notes i horaris, uns fogons bruts d'esquitxades d'oli, i una rentadora amb una pila de roba pendent que li arribi el torn. És l'univers d'una cuina refugiada en un regne de claror tèbia, a resguard de les inclemències del temps i els conflictes dolorosos que es comenten de manera fluïda a la ràdio.

Em fixo en la porta que connecta el pati amb la cuina. Deu tractar-se de la mateixa cuina que surt descrita al dietari? Veig en Max a través dels vidres, movent-se amunt i avall, capturant imatges. Les agafa des de tots els angles: plans generals i detalls de rajoles i endolls. Quan ho tingui tot enregistrat, processarà les dades i proposarà el disseny del mobiliari de la cuina. Ara és una cuina blanca i radiant, completament neta i buida. No en queda cap rastre, d'aquella escena descrita en el text, excepte algunes clivelles i taques esparses que han descolorit la vermellor original de les rajoles del terra. Són els únics senyals de presència humana en el passat, i la seva interpretació es fa impossible. En Max ni tan sols es deu haver fixat en aquests detalls. Discrimina per sistema qualsevol element que pugui distorsionar la feina.

Com que veig que no em necessita, continuo xafardejant. Uns paràgrafs més avall, l'home diu que se'n va a treballar a l'hort. Explica que a l'hivern hi ha menys feina, però que sempre hi ha coses a fer. Al gener tot es fa sense pressa, perquè el temps està aturat. La natura va molt lenta i les males herbes no creixen. La terra manté la humitat i només necessita recs en casos més aviat excepcionals, solament si fa moltes setmanes que no plou. És el temps de cremar les canyes seques que van sobrar de l'any passat, d'escampar els fems, d'arreglar les tanques, de plantar arbusts i de podar els fruiters. S'ha de començar a preparar algun bancal per sembrar-hi pèsols, i treure arrel de gram per impedir que s'escampi. Tot i que és una època descansada, la feina no s'acaba mai.

L'home treballa a poc a poc, perquè diu que a vegades se li carrega l'esquena i queda cruixit. Intento imaginar-me'l, però no sabia posar-li un rostre concret.

Em salto unes quantes línies que parlen de la compra d'una aixada i de la corretja trencada d'un motocultor, i uns paràgrafs més endavant vaig a parar a un dia de finals de gener, a quarts de quatre de la tarda.

* * *

Condueixo per la vella carretera que va cap al poble dels avis. La vella carretera de la infantesa. No n'hi havia cap altra, en el món. Tenia un perfil, una sonoritat i una cadència que la feien única. La tornada a casa el vespre de diumenge era el ritual de traspàs, a través d'un fil de temps fosc, entre dues dimensions comunicades. La carretera de la calma. El xiuxiueig dels pares. Les seves siluetes esborrades en la foscor, intercanviant impressions amb veu baixa. Coses desconegudes dels adults. El so fluix de la ràdio. La remor profunda del motor i el brogit de l'aire gelat a l'exterior.